

XOVES, 22-NOV-2012

16:00 Recepción e entrega da documentación

EXPOSICIÓNS:
“Cambio Climático” <i>Manuel Antonio Fernández Domínguez. IES Xelmírez I (Santiago)</i>
“Ampliando xeometrías” <i>María Trinidad Pérez López; Lourdes Álvarez Ramos; Carlos del Valle Suárez; Joseba García Plazuelo; Alberto Pena Rey; María José Varela Rubio. IES María Soliño (Cangas)</i>
“Materiais didácticos” <i>MUPEGA</i>
“Recursos naturais de Galicia” <i>Benito V. Dorrió; Pedro Arias; Natalia Caparrini; Enrique Granada. ETS de Enxeñaría de Minas. Universidade de Vigo</i>
“Ciencia & Vanguardia” (exposición de pintura) <i>Margarita Lorenzo Cimadevila. IES Urbano Lugris (A Coruña)</i>
“Biblioteca antiga” <i>César Camporro; Marco Antonio Bernal. IES Xelmírez I (Santiago)</i>
“Museo Xelmírez” <i>Marco Antonio Bernal; César Camporro. IES Xelmírez I (Santiago)</i>
“Xeometría en Papel” <i>Teresa Otero Suárez. IES Antón Fraguas (Santiago)</i> <i>Covadonga Blanco García. EUAT Universidade da Coruña</i> <i>Teresa Amado Rodríguez. Facultade de Filoloxía USC.</i>

PÓSTERS:
“Estudo sobre a comprensión dos estudantes sobre o funcionamento dos ecosistemas” <i>Isabel García-Rodeja Gayoso; Elba Silva García. Dpto. de Didáctica das Ciencias Experimentais, da USC</i>
“Sabemos reciclar?” <i>Isabel García-Rodeja Gayoso; Leticia Santos Fernández. Dpto. de Didáctica das Ciencias Experimentais, da USC</i>

17:00 COMUNICACIÓNS E OBRADOIROS: Sesión 1

Aula 210	C_CN	“A antiga conca de As Pontes: Contexto para aprender estratigrafía” <i>Paloma Blanco Anaya; Joaquín Díaz de Bustamante. Dpto. Didáctica de Ciencias Experimentais da USC</i>
Aula 211	C_CN	“Avaliação Colaborativa em Biologia. Um Tempo de Aula Transformado em Tempo de Aprendizagem” <i>João Costa¹; José Luís Coelho da Silva²; Maria Emília Poças¹. ¹Escola Secundária/3 de Barcelinhos, Portugal; ²Universidade do Minho, Portugal</i>
Aula 206	C_FQ	“Ciencia no corredor” <i>Benito V. Dorrió. Universidade de Vigo</i> <i>Salvador Rodríguez; Raquel Vergara. IES Escolas Proval (Nigrán)</i>
Aula 203	C_IN	“Argumentación sobre a xestión de residuos nun centro que carece de recollida selectiva” <i>Vanessa Díaz Fernández; Blanca Puig Mauriz. Dpto. de Didáctica das Ciencias Experimentais, Univ. de Santiago</i>
INF 205	C_TE	“As TICs na Formación Profesional” <i>Mª Ángeles Camino; Virginia Aznar; Fernando Pérez. Universidade de Santiago de Compostela</i>

INF 209	O_MA	“Afianzando GeoGebra 4 con probabilidade e cónicas” <i>Esperanza Gesteira Losada. IES Sánchez Cantón (Pontevedra)</i> <i>Ignacio Larrosa Cañestro. IES Rafael Dieste</i> <i>Fernando Zacarías Maceiras. IES As Mariñas (Betanzos)</i> <i>Débora Pereiro Carbajo. IES de Rodeira (Cangas)</i> <i>Aia Rodríguez Somoza. CPI de Mondariz</i> <i>Enrique de la Torre Fernández. Fac. de Ciencias da Educación, UdC</i>
----------------	-------------	---

Aula 204	O_IN	“Didáctica de la Mina de Touro: Procesos de recuperación de suelos y aguas” <i>F. Macías García. Tratamientos Ecológicos Noroeste, S.L.;</i> <i>F. Macías Vázquez. Facultad de Biología. Inst. Investigación Tecnológica USC;</i> <i>C. Nieto Olano. IES Xelmírez I (Santiago)</i>
-----------------	-------------	--

17:30 Intermedio, visita ás exposicións

17:45 COMUNICACIÓNS E OBRADOIROS: Sesión 2

Aula 210	C_CN	“Planeta Plast: Actividade de indagación nun aula de Bioloxía e Xeoloxía” <i>Laura Gutiérrez Pelayo; Diego Lama Iglesias</i>
-----------------	-------------	--

INF 205	C_CN	“Con pelo no se precisan flores: Utilización de tricomas para la determinación de plantas dunares” <i>Coordinador: Carlos Pérez Valcárcel. IES Adormideras (A Coruña)</i> <i>Alumnos: Sandra Fernández Rodríguez, Óliver José García Sieiro, Adrián Gómez Mato, André Mallo Rúa, Javier Martínez Garabito, Antonio Morín Jiménez, Miguel Rodríguez Mariñas, David Sabater Sales</i>
----------------	-------------	--

Aula 206	C_FQ	“La fuerza de Coriolis: mitos y evidencias” ¹ <i>Andrés M. García-Verdugo Delmas;</i> ² <i>Cristian Algarabide Marín;</i> ² <i>Guillermo Gil Martínez;</i> ² <i>Miguel Teseo San José Pérez</i> ¹ <i>Profesor y ²Alumnos del IES Tomás Mingot (Logroño)</i>
-----------------	-------------	---

Aula 203	C_MA	“Galliciense Regnum, os muros medievais de Compostela ou porque a realidade imita á matemática” <i>Antón Labraña Barrero. IES San Clemente (Santiago)</i>
-----------------	-------------	---

MUSEO	O_IN	“O patrimonio histórico do IES “Arcebispo Xelmírez” <i>Marco Antonio Bernal Rivas; César García Camporro. IES Xelmírez I (Santiago)</i> <i>Manuel R. Bermejo Patiño. Dpto. Química Inorgánica. Fac. Química. USC</i>
--------------	-------------	---

18:15 Café, tertulia, visita ás exposicións

18:30 COMUNICACIÓNS E OBRADOIROS: Sesión 3

Aula 210	C_CN	“Atlas de Histoloxía Vexetal” <i>Pablo De La Cruz Gómez Segade. IES de Sar (Santiago)</i>
-----------------	-------------	---

Aula 211	C_CN	“Desenvolvemento no uso de probas durante a resolución dun problema auténtico en xeoloxía?” <i>Sara Gracia Carbajo; Beatriz Bravo Torija. Dpto. Didáctica das Ciencias Experimentais. Universidade de Santiago</i>
-----------------	-------------	--

Aula 206	C_FQ	“Problemáticas del proceso de enseñanza y aprendizaje de la Astronomía” <i>Mercedes Varela Losada, Uxío Pérez Rodríguez, Ana Ulla Miguel, Azucena Arias Correa. Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte, Universidade de Vigo</i>
-----------------	-------------	---

INF 209	C_MA	“Análise dunha rede social na formación dos futuros mestres” <i>Mª Cristina Naya Riveiro; Enrique de la Torre Fernández</i> <i>Facultade de Ciencias da Educación. Universidade da Coruña</i>
----------------	-------------	--

Aula 204	C_IN	“Traballar as competencias a través dun proxecto de investigación no medio ¿A despensa no balcón?” <i>Virginia Aznar Cuadrado e Blanca Puig Mauriz. Dpto. de Didáctica de Ciencias Experimentais. Universidade Santiago</i>
-----------------	-------------	---

Aula 203	C_MA	“Investigación de tamaños na ameixa babosa con alumnado de 3º ESO” <i>Covadonga Rodríguez-Moldes Rey. Prof. de Matemáticas do IES Mugardos. Blanca Fernández Rodríguez; Verónica González Regueiro; Pablo Pérez Rey; Sergio Vila Plana. Alumnos de 4º ESO do IES Mugardos</i>
-----------------	-------------	---

19:00 Intermedio, visita as exposicións

19:30 Sesión de Apertura do Congreso na Aula Magna da Facultade de Química da USC

19:45	 Conferencia Inaugural	na Facultade de Química: <i>“Antonio Casares e o ensino da ciencia”</i> impartida por Ramón Cid Manzano profesor de Física e Química no IES de Sar e Profesor Asociado do Dpto. de Didáctica das Ciencias Experimentais da USC.
--------------	-------------------------------	---

21:00 Viño español de benvida no IES Xelmírez I ofrecido por ENCIGA

VENRES, 23-NOV-2012

10:00-14:00 h.	Visitas guiadas. Saída dende o IES Xelmírez RUTA 1: VISITA Á MINA DE COBRE DE TOURO RUTA 2: ITINERARIO POLO RÍO SARELA RUTA 3: ITINERARIO XEOLÓXICO POR SANTIAGO RUTA 4: ARQUITECTURA CONTEMPORÁNEA EN SANTIAGO RUTA 5: VISITA AO CASCO VELLO DA CIDADE RUTA 6: CIDADE DA CULTURA RUTA 7: O PATRIMONIO HISTÓRICO DO IES ARCEBISPO XELMÍREZ
-----------------------	---

16:00 Visita ás exposicións

16:30 COMUNICACIÓNS E OBRADOIROS: Sesión 4

Aula 210	C_CN	“Aprender xenética mentres descubrimos a vida de Cruz Gallástegui” <i>Ana Isabel Urbietta Balado. IES Praia Barraña (Boiro)</i>
-----------------	-------------	---

Aula 206	C_FQ	“Cala e calcula” <i>José Francisco Serrallé Marzoa; Xabier Álvarez Lires; Uxío Pérez Rodríguez; María Álvarez Lires. Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte. Universidade de Vigo</i>
-----------------	-------------	--

Aula 211	C_IN	“As mulleres no Boletín de ENCIGA: análise de xénero e participación como autoras” <i>Socorro Liste López. IES Pontepedriña (Santiago)</i> <i>Xoana Pintos Barral. Universidade de Santiago</i>
-----------------	-------------	--

Aula 204	C_IN	“EducaBarrié da Investigación á Escola. Proxectos e convocatorias en marcha” <i>Susana Vázquez Martínez. Asesora educativa de educaBarrié</i>
-----------------	-------------	---

Aula 203	C_MA	“O rectángulo de moda fala galego: o Rei Tángulo” ¹ <i>Covadonga Rodríguez-Moldes Rey. ¹Profesora de Matemáticas do IES Mugardos. ²Rubén González Rodríguez; ²João Pedro Moreira dos Santos; ²Mercedes Pereira Rodríguez; ²Sara Vázquez Rumbo ²Alumnos/as de 3º ESO do IES Mugardos</i>
-----------------	-------------	--

INF 209	O_FQ	“Web del departamento de Física y Química del IES Leonardo da Vinci de Alicante” <i>Manuel Francisco Alonso Sánchez. IES Leonardo da Vinci (Alicante)</i>
----------------	-------------	--

17:00 Intermedio, visita ás exposicións

17:15 COMUNICACIÓNS E OBRADOIROS: Sesión 5

Aula 210	C_CN	“As Comunidades de Montes. Unha oportunidade de implicar aos estudantes na xestión ambiental” <i>Santiago Montero Vilar¹, David Brown² e Isabel García-Rodeja Gayoso³</i> ¹ <i>IES Ponte Caldelas;</i> ² <i>Integra futuros-sostibeis;</i> ³ <i>Dpto. de Didáctica das Ciencias Experimentais. USC</i>
-----------------	-------------	---

Aula 206	C_CN	“A historia nunca contada de Mendel, ratos no laboratorio, educaBarrié” <i>Lois Anxo Rodríguez Calvo¹; Ángela Arnosos Prieto²; Álvaro Rodríguez Rodilla²; Manuel Tuimil González². ¹Profesor e ²Alumnos do CPI Sandurniño</i>
-----------------	-------------	---

Aula 211	C_IN	“Ciencia desde la infancia: juegos experimentales 0-3” <i>Montserrat Sancho Castro. Escola Infantil Municipal de Monte Alto (A Coruña)</i>
-----------------	-------------	--

Aula 204	O_IN	“La palanca que nunca existió” <i>José Manuel Facal Díaz. IES Lamas de Abade (Santiago)</i>
-----------------	-------------	---

Aula 212	O_MA	“Caixa Torre (Matemáticas con papel)” <i>Covadonga Blanco García. EUAT Universidade da Coruña; Teresa Otero Suárez. IES Antón Fraguas (Santiago); Alicia Pedreira Mengotti. IES Monelos (A Coruña)</i>
-----------------	-------------	--

17:45 Café, visita ás exposicións

18:00 COMUNICACIÓNS E OBRADOIROS: Sesión 6

INF 205	C_CN	“Impacto do cambio climático sobre o compoñente orgánico dos solos galegos” <i>María Elena Guntiñas Rodríguez. IES As Fontiñas. (Santiago de Compostela)</i>
----------------	-------------	--

Aula 210	C_CN	“Unha unidade didáctica de argumentación e uso de probas sobre o modelo de expresión dos xenes” <i>Blanca Puig Mauriz; María Pilar Jiménez Aleixandre. Dpto. de Didáctica das CC Experimentais. Universidade de Santiago</i>
-----------------	-------------	--

Aula 206	C_FQ	“Casares e a espectroscopía no século XIX” <i>Xosé Anxo Freire Pais. IES A. Xelmírez I (Santiago)</i>
-----------------	-------------	---

Aula 211	C_IN	“Aprendizaxe colaborativa mediante o uso das TICs” <i>Mª Carmen Cid Manzano¹; María D. Dapia Conde², María Escudero Cid³, Ricardo Escudero Cid⁴. ¹IES Otero Pedrayo de Ourense; ²Facultade de Ciencias da Educación. Universidade de Vigo; ³Universidad de Huelva; ⁴Universidad Autónoma de Madrid</i>
-----------------	-------------	--

Aula 203	C_MA	“Investigación sobre se a Lúa afecta ao crecemento das plantas: actuacións metodolóxicas e estatísticas” <i>Xosé Enrique Pujales Martínez. IES Fernando Wirtz de A Coruña</i>
-----------------	-------------	---

18:30 Intermedio, visita as exposicións

19:00	 Conferencia	na Facultade de Química da USC: <i>“Cousas que se aprenden cos calendarios”</i> impartida polo profesor Dr. José María Barja Pérez Catedrático de Álgebra da Facultade de Informática da Coruña
--------------	---------------------	---

20:15 ASAMBLEAS EXTRAORDINARIA E ORDINARIA DE ENCIGA

Na sala de Profesores do IES Xelmírez I

21:30 CEA DE CONFRATERNIDADE

No Colexio Maior Monte da Condesa, Campus Sur

9:30 Visita ás exposicións

10:00 COMUNICACIÓNS E OBRADOIROS: Sesión 7

Aula 211 C_CN "As saídas de campo como ferramenta para a educación ambiental. Proposta dun itinerario."
Sofía Ron Balseiro. Universidade de Santiago de Compostela

Aula 210 C_CN "Proxecto Lobo"
Javier Santiago Caamaño, Xurxo Pombo Rego. CPI Plurilingüe dos Dices Rois.

Aula 204 C_IN "Ciencia que conta"
Pío Manuel González Fernández, Eduardo G. Parada, Julia Serra, Hélio L. Aguiar, Paulino Pérez, J. Carlos Conde, Stefano Chiussi. Grupo Divulgatía, Universidade de Vigo

Aula 203 C_MA "Unha experiencia sobre resolución de problemas"
Carlos Soneira Calvo. Dpto. de Pedagogía e Didáctica, Univ. Da Coruña

LAB QUI O_FQ "Preparación dun funxicida a partir de sólidos"
Beatriz Fernández Fernández Manuel Bermejo Patiño, Mª Isabel Fernández García, Esther Gómez Fórneas, Ana Mª González Noya, Marcelino Maneiro Maneiro, Gustavo González Riopedre. Dpto. de Química Inorgánica, Facultade de Ciencias de Lugo. USC

10:30 Intermedio, visita ás exposicións

10:45 COMUNICACIÓNS E OBRADOIROS: Sesión 8

Aula 211 C_CN "Unha experiencia de aplicación dos KPSI para avaliar e autorregular aprendizaxes en materias científico"
Azucena Arias Correa, F. Xabier Álvarez Lires, Mercedes Varela Losada, José Francisco Serrallé Marzoa. Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte. Universidade de Vigo

Aula 210 C_CN "Competencia no uso de probas na resolución dun problema de contaminación"
Dorinda Cid Lorenzo, Joaquín Díaz de Bustamante, Beatriz Bravo Torija. Didáctica de Ciencias Experimentais. USC

INF 209 C_FQ "Traballando a competencia científica no laboratorio de química: Que pasta de dentes é menos efectiva"
Beatriz Crujeiras Pérez, Juan Ramón Gallástegui Otero e María Pilar Jiménez Aleixandre Dpto. Didáctica das Ciencias Experimentais. USC

Aula 204 C_IN "Raios X, unha combinación de física, bioloxía humana e medicina".
Paloma Blanco Anaya, P.¹, Cid Manzano, R.², Gallástegui Otero, J.R.³, García-Rodeja, I.¹, Jiménez Aleixandre, M.P.¹ e Lourido Fernández, M. I.²
¹Dpto. Didáctica das Ciencias Experimentais. USC. ²IES de Sar; ³IES Viaño Pequeno

Aula 206 C_IN "Investigando cos alumnos"
Antonio Gregorio Montes. IES de Ribadeo

Aula 203 C_MA "A utilización de auriculares ¿provoca a diminución da capacidade auditiva dos seus usuarios?"
Xosé Enrique Pujales Martínez. IES Fernando Wirtz. A Coruña

11:15 Café, visita ás exposicións

11:30 COMUNICACIÓNS E OBRADOIROS: Sesión 9

Aula 206 C_FQ "Antonio Casares vs. Emilia Pardo..."
Manuel R. Bermejo, Marcelo Maneiro e Ana M. González-Noya
Departamento de Química Inorgánica, Universidade de Santiago de Compostela

Aula 211 C_IN "A prótese de Carmiña"
Paulino Pérez, Miriam López-Álvarez, Julia Serra, Eduardo G. Parada, Pío González. Grupo Divulgatía, Universidade de Vigo

Aula 204 C_IN "Mundo ordinario, mundo extraordinario. Importancia da escala"
Constantino Armesto Ramón. Instituto Illa de Tambo, Marín

Aula 203 C_MA "Que matemáticas ensinar- aprender na educación infantil?"
María Salgado Somoza¹; Mª Jesús Salinas Portuga². ¹CEIP Sigüeiro; ²USC.

LAB BIO O_CN "Utilización de claves digitais para la determinación de esos extraordinarios organismo duales"
Carlos Pérez Valcárcel & Mª Eugenia López de Silanes Vázquez. IES Adormideras & E.U.E. Forestal. Universidade de Vigo

12:00 Intermedio, visita as exposicións

12:15 COMUNICACIÓNS E OBRADOIROS: Sesión 10

Aula 210 C_CN "Apuntamentos para unha Botánica Española segundo Frei Martín Sarmiento (1695- 1772)"
Pura Chouza Fernández María Álvarez Lires María; Uxío Pérez Rodríguez, José Francisco Serrallé Marzoa, José Francisco. Grupo de Investigación DE5. Fac. de Ciencias da Educación e do Deporte. U. Vigo

Aula 206 C_FQ "Capítulos XII e XIII do tratado de Lavoisier"
Xosé Anxo Freire Pais. IES A. Xelmírez I. (Santiago)

Aula 204 C_IN "Unha proposta innovadora para Educación Infantil dende o proxecto KidsInnScience"
Paloma Blanco Anaya¹, García-Rodeja, I.¹, González S.², Jiménez Aleixandre, M. P.¹, Otero, S.³ Real, S.⁴, Taboada, F.⁵, Valiño, L.⁶, Vázquez D.⁷ y Vidal, A.
¹Dpto. Didáctica de las ciencias experimentales, USC. ²E.U. de Rianxo. ³CPI Camiño de Santiago. ⁴CEIP Praia Xardín. ⁵CEIP Pío XII. ⁶CRA, EU Rianxo ⁷CEIP Monte dos Postes.

Aula 203 C_MA "Caracterización do cine de autor mediante o contraste de hipóteses"
Xosé Enrique Pujales Martínez. IES Fernando Wirtz. A Coruña

INF 209 C_IN A de Ames, A de Astronomía, A de Ágora
Jesús Fidalgo Fernández, Margarita Olivar Roldán, Esteban Lestón Fernández, Antonio Vázquez Cardesín. IES de Ames

12:45 Intermedio, visita ás exposicións

13:15 Conferencia na Facultade de Química: "De onde vivimos, quen somos e como mellor podemos ir onde queira que vaíamos aos ollos dun xenetista" polo Dr. Xulio Manuel Maside Rodríguez do Centro de Investigación en Medicina Molecular y Enfermedades Crónicas (CIMUS) - Grupo de Medicina Xenómica da Universidade de Santiago

15:00 Clausura do XXV Congreso

CN: Ciencias Naturais	TE: Tecnoloxía
FQ: Física e Química	MA: Matemáticas
IN: Interdisciplinares	
O: Obradoiro de 90'	C: Comunicación de 30'

ORGANIZA:

COLABORAN:

PREMIR[®]
OPOSICIONES, CICLOS SUPERIORES
Y ESCUELA DE IDIOMAS

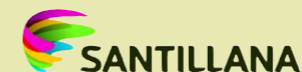
XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

CONCELLO
DE TOURO

educa
Barrié

Programa

XXV Congreso ENCIGA

IES Arcebispo Xelmírez I
Santiago de Compostela

22, 23, 24
novembro
2012

Bicentenario de
Antonio Casares

